

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932).
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥ 1945 :

Διὰ τοὺς ὀκτώ μῆνας (Μάϊος-Δεκέμβριος)
Δρ. 1800. Κατὰ τετραμηνίαν Δρ. 700.
Κατὰ φύλλον Δρ. 40.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΥ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

Ἀποσώπων : «Πρὸς τὸ περιοδικὸν «Ἡ ΔΙΑ-
ΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ», ὁδὸς Γ' Σεπτεμ-
βρίου, ἀριθ. 28 — Ἀθήνας». Τηλέφ. 55.536

ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟ 1879

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Π. ΜΟΥΣΔΡΑΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΟΥ 1945

ἐξαιρετικῶς, ἐπειδὴ ἀρχίζει τὸν Μάϊον,
θὰ περιλάβῃ φυλλάδια, δωδεκάσέλιδα ἢ
ὀκτασέλιδα, ὀκτώ μόνον μηνῶν.

Παλαιοὶ Τόμοι, ἄριστοι, τιμῶνται ἀπὸ δρ. 1500
ἑκαστος καὶ ἄνω.—Ο ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ κατὰ φύ-
λλον ἀποκτὰ προνόμια συνδρομητοῦ λαμβάνων
ψευδώνυμον δι' ὅλον τὸ ἐτος ἐπὶ πληρωμῇ δρ. 200

Περίοδος Γ'. — Τόμος 1ος

Ἀθήναι, 12 Μαΐου 1945

Ἔτος 67ον — Ἀριθ. 2

Μυθιστόρημα ὑπὸ ANDRÉ LAURIE

ΠΡΟΑΣ Ο ΝΙΚΙΟΥ

— Μετάφραση ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Καὶ πρόσθεσε πιδ σκεπτικὸς :

— Θέλω νὰ πῶ πῶς, χωρὶς τὸν
δάσκαλό του τὸν Ἀριστοτέλη, ὁ Ἀ-
λέξανδρος δὲν θὰ ἦταν αὐτὸς ποὺ
εἶναι.

— Καὶ πῶς αὐτό; ρώτησαν τὰ
δυὸ παιδιὰ μὲ μεγάλη περιέργεια.

— Ἀπλούστατα, ἀπάντησε ὁ παι-
δαγωγός, εὐχαριστημένος ποὺ ἔδλε-
πε νὰ ἐνδιαφέρονται νὰ μάθουν. Ἐ-
νας μεγάλος στρατηγός, παιδιὰ μου,
εἶναι ἴσως ἀπὸ τὰ πιδ σπάνια φαι-
νόμενα στὸν κόσμον. Γιὰ νὰ νικήσῃ
ὄχι σὲ μιὰ μάχη μοναχά, ἀλ-
λὰ σὲ σειρὲς ὁλόκληρες ἀπὸ
μεγάλες μάχες, ἐναντίον δια-
φόρων ἀντιπάλων, χρειάζονται
ἕνα μεγάλο πλῆθος ἀπὸ φυσι-
κὰ καὶ πνευματικὰ χαρίσματα
ποὺ εἶναι ἐξαιρετικὸ πρᾶγμα
νὰ θρίσκονται ὅλα μαζί συγ-
κεντρωμένα σ' ἕναν ἄνθρωπον.
Χρειάζονται χαρίσματα, ποὺ
μονάχα μιὰ τέλεια κι' ἐμπνευ-
σμένη ἀνατροφή μπορεῖ νὰ τὰ
ἀναπτύξῃ καὶ νὰ τὰ ὠριμάσῃ.
Σὰς λέω λοιπὸν—καὶ τὸ κρίνω
ἀπὸ τὴ λαμπρὴ σταδιοδρομία
του καὶ ἀπ' ὅλα ὅσα γνωρίζω
γι' αὐτόν—πῶς ὁ Ἀλέξανδρος
εἶναι τὸ τέλει δημιούργημα,
τὸ λουδοῦδι τὸ θαυμάσιον, σὰν
νὰ ποῦμε, τῆς δικῆς μας τῆς
ἀνατροφῆς, τῆς ἐλληνικῆς. Σ'
αὐτὴ μονάχα τὴν ἀνατροφή, καὶ
μονάχα στὸ ὅτι τοῦ τὴν ἔδω-
σε ἕνας ἐξαιρετικὸς δάσκαλος,
χρωστάει ὁ Ἀλέξανδρος τὸ εἶ-
ναι του. Ὁ θρίαμβός του μπο-
ρεῖ κανεὶς νὰ πῇ πῶς εἶναι
θρίαμβος τῆς Ἀθῆνας καὶ τοῦ
ἀθηναίου δασκάλου του.

— Μὰ ὁ Ἀριστοτέλης γεννήθηκε
στὰ Στάγειρα, διαμαρτυρήθηκε ὁ
Περδίκκας.

— Ναί, μὰ σπούδασε στὴν πατρί-
δα μου, ἦταν μαθητὴς τοῦ θεοῦ
Πλάτωνα.

— Τὸν γνώρισες ἐσὺ τὸν Πλά-
τωνα; ρώτησε ὁ Ἀμύντας.

— Εἶχα τὴν εὐτυχίαν νὰ τὸν ἰδῶ
δταν ἦμουν νέος.

— Καὶ τὸ ζωγράφο τὸ Ζεῦξι τὸν
εἶδες κι' αὐτόν;

— Ὅχι, δὲν τὸν γνωρίζω παρὰ
μονάχα ἀπὸ τὰ ἔργα του κι' ἀπὸ τῆ

φήμη του, εἶπε χαμογελώντας ὁ παι-
δαγωγός. Πέθανε προτοῦ νὰ γεννη-
θῇ ἐγώ.

— Ἀλήθεια; ἀπόρησε ὁ Περδίκ-
κας, ἀνοίγοντας μ' ἐκπληξῇ τὰ μά-
τια του. Μὰ δὲν πέρασαν ἀκόμη ἐ-
κατὸ χρόνια, ἀπὸ τότε ποὺ ζωγρά-
φιζε στὴν αὐλὴ τοῦ Ἀρχελάου.

— Καλὰ, καὶ πόσων χρόνων μὲ
κάνεις ἐμένα;

— Μήπως ξέρω; ἀπάντησε τὸ ἄ-
γόρι, κοιτάζοντας τὴν ψαρή γενειά-
δα τοῦ δασκάλου του καὶ τίς δυὸ
δαθείες ρυτίδες ποὺ αὐλάκωναν τὸ
μέτωπό του. Θὰ εἶσαι πολὺ γέρος.

— Ὡς ὀγδόντα χρόνων; ρώτησε ὁ
Ἀμύντας, νοιώθοντας μεγάλο ἐνδια-
φέρον γι' αὐτὴ τὴν ἐξέταση.

— Ὅχι ἀκόμη, ὄχι ἀκόμη, δια-
μαρτυρήθηκε ὁ δάσκαλος χαμογε-
λώντας. Μὰ οἱ πόλεμοι γερ-
νοῦν τὸν ἄνθρωπον, καὶ πρὸ
πάντων οἱ ἀτυχοὶ πόλεμοι,
πρόσθεσε μελαγχολικά.

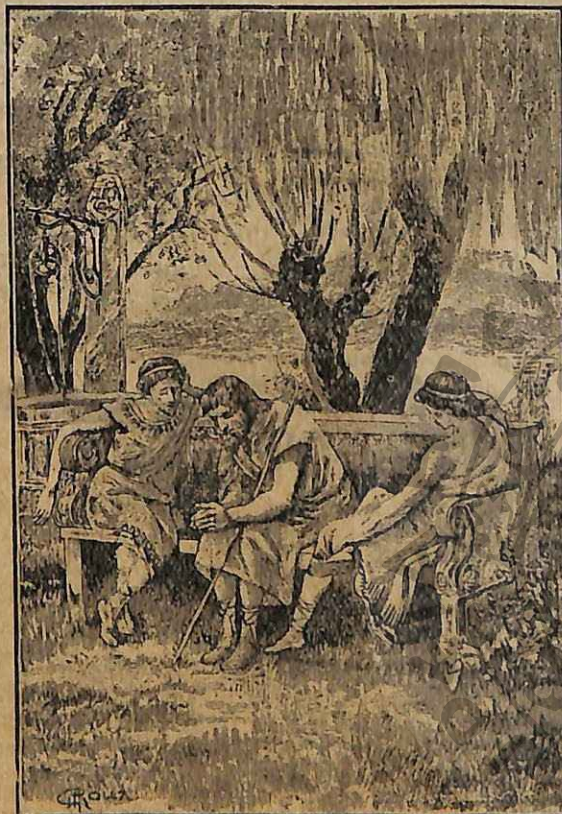
Καὶ σχεδὸν ἀμέσως, διώ-
χνοντας τὴ θλίψη του, ἐξακο-
λούθησε :

— Γιὰ νὰ ἰδοῦμε ποιὸς ἀπὸ
τοὺς δυὸ σας εἶναι δυνατώτε-
ρος στὶς χρονολογίες καὶ στοὺς
λογαριασμούς. Ἦμουν τριαν-
ταοκτὼ ἐτῶν τὴν ἡμέρα τῆς
μάχης τῆς Χαιρωνείας.

— Ὡ, ἂν πρόκειται νὰ βρί-
σκουμε ἀριθμούς καὶ χρονολο-
γίες γιὰ διασκέδαση, δὲν ἔχω
ὀρεξὴ γιὰ τέτοια, ἔκανε ὁ
Περδίκκας.

— Σαρανταεξῇ ἐτῶν εἶσαι,
εἶπε ὁ Ἀμύντας, ποὺ εἶχε κά-
ναι κιόλας τὸ λογαριασμὸ μὲ
τὰ δάχτυλά του.

— Σωστά, εἶπε ὁ Πρόας. Δὲν
ντρέπεσαι, Περδίκκα, νὰ μὴν
μπορῇς νὰ θαλθῇς σὲ κανένα
κόπον ποὺ νὰ χρειάζεται λίγη
σκείψη, καὶ νὰ ἀφήνεις νὰ σὲ
περνᾷ ὁ μικρότερος ἀδελφός
σου;

«Κάθουνταν κάτω ἀπὸ τοὺς κέδρους τοῦ κήπου...»

—“Ήσουν λοιπόν στη μάχη τῆς Χαιρωνείας; ρώτησε ὁ Ἀμύντας διαστικά, γιὰ νὰ προλάβῃ τὴν κατσάδα ποὺ ἀπειλοῦσε τὸν ἀδελφὸ του.

—Ναί, παιδί μου. Ἐκεῖ πληγώθηκα βαρεῖα καὶ πιάστηκα αἰχμάλωτος... Στὴ Χαιρωνεία χρωστάω τὴν τιμὴ νὰ εἶμαι παιδαγωγὸς σας, πρόσθεσε ὁ Πρόας με κάποια πικρία.

—Ὡ, διηγῆσού μας γι' αὐτό, σὲ παρακαλῶ, εἶπε ὁ Περδίκκας, θὰ εἶναι πολὺ πιδι διασκεδάστικὸ ἀπὸ τὴν ἀριθμητικὴ. Διηγῆσού μας τὴ ζωὴ σου ὅλη, ὅταν ἦσουν μικρὸ παιδί, στρατιώτης. Τόσες φορές μᾶς τὸ εἶχες ὑποσχεθεῖ καὶ ποτὲ δὲν τὸ ἔκανες ἴσαμε τώρα.

—Θὰ τὸ κάνω, παιδί μου, εἶπε ὁ ἀγαθὸς Πρόας, ἀλλὰ μ' ἔναν ὅρο: Ἡ διήγησή μου θὰ εἶναι ἡ ἀνταμοιβή σας ὅταν θὰ εἶμαι ἀπόλυτα μεσὰς ἱκανοποιημένος. Κάθε φορὰ ποὺ θὰ μ' εὐχαριστήτε με τὰ μαθήματά σας, θὰ σᾶς λέω κι' ἀπὸ ἕνα χρόνὸ τῆς ζωῆς μου. Σὺμφωνοί;

—Σὺμφωνοί! εἶπαν καὶ τὰ δυὸ παιδιά μαζί.

—Μὰ περισσότερο νὰ μᾶς μιλάς γιὰ μάχες κι' ἀνδραγαθήματα, πρόσθεσε ὁ Περδίκκας. Γιατί ἐπὶ τέλους εἶσαι στρατιώτης ἐσὺ, δὲν εἶσαι ζωγράφος, οὔτε γραμματικὸς.

—Εἶμαι πολίτης Ἀθηναῖος, φώναξε περήφανα ὁ αἰχμάλωτος, κι' αὐτὸ με φτάνει. Μάθε, παιδί μου, πὼς ὁ Ἀθηναῖος τὸχει γιὰ καμάρι του πὼς καὶ στίς τέχνες τοῦ πολέμου καὶ τῆς εἰρήνης ξεχωρίζει περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον. Καὶ πούθενά ἄλλου μὴ τέτοια ἀξίωση δὲν δικαιολογήθηκε περισσότερο ἀπὸ τὰ πράγματα... Θὰ σᾶς διηγῇ λοιπὸν τὴ μαθητικὴ ζωὴ μου: δὲν θέλω βέβαια νὰ σᾶς παρουσιάσω γιὰ πρότυπο: μὰ θέλω νὰ σᾶς δείξω ποιά ἦταν ἡ ἀνατροφή τῶν Ἀθηναίων, ποὺ εἶχε γιὰ προορισμὸ τῆς νὰ καλλιεργεῖ ταυτόχρονα ὅλες τὶς φυσικὲς, τὶς πνευματικὲς καὶ τὶς ψυχικὲς ἐκπαιδεύσεις τοῦ ἀνθρώπου.

«Θὰ καταλάβετε τότε γιατί ὁ Αἰσχύλος κατόρθωσε νὰ γίνῃ μαζί ὁ ἐνδοξὸς ποιητὴς τοῦ «Προμηθεῖα» καὶ ὁ γενναῖος Μαραθωνομάχος: γιατί ὁ Ἀλκιβιάδης καὶ ὁ Σωκράτης πολέμησαν με ἴση ἀνδρεία στὸ Δῆλιον, καὶ γιατί ἔχω τὴ γνώμη πὼς ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος εἶναι τὸ τέλει ἀνθὸς τῆς ἐλληνικῆς παιδείας.

«Θὰ ἰδῇτε τέλος πὼς ἡ σοφὰ λογαριασμένη μόρφωση, ἡ τέλεια ἰσορροπία, ἡ ἀρμονία ἀνάμεσα σὲ ὅλα τὰ φυσικὰ χαρίσματα τοῦ παιδιοῦ εἶναι ἡ ἀρχὴ καὶ ὁ σκοπὸς αὐτῆς τῆς παιδείας, τῆς εὐγενέστε-

ρης ἀπ' ὅσες γνώρισε ποτὲ ὁ κόσμος, τῆς ωραιότερης ἀπ' ὅλες ἐκεῖνες ποὺ θὰ ζητήσῃ ποτὲ νὰ ξαναβρῇ, ἂν τὸ φέρουν τίποτε ἄτυχοι καιροὶ καὶ τὴ χάσῃ καμμιά φορὰ. Ἔτσι μίλησε ὁ Πρόας καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα ἔδωσε μπροστὰ τὸ πρόγραμμά του.

Κάθε βράδυ, ἀφοῦ τέλειωνε τὰ μαθήματά του, ὁ αἰχμάλωτος ἔπαιρνε τοὺς μαθητὲς του καὶ καθόνταν κοντὰ στὴ δρύση, κάτω ἀπὸ τοὺς κέδρους τοῦ κήπου, καὶ τοὺς διηγόταν ἀπὸ ἕνα κεφάλαιο τῆς ζωῆς του. Τὴ διήγησή του αὐτὴ τὴ δίνουμε ἐδῶ πέρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΔΙΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΥ.—ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΧΡΟΝΙΑ

Δὲν γεννήθηκα μέσα στὴν Ἀθήνα, παιδιά μου. Τὸ φῶς τῆς ἡμέρας τὸ εἶδα σ' ἕνα χωριὸ τῆς Ἀττικῆς, διακόσια στάδια ἐπάνω κάτω ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη. Ὁ πατέρας μου Νικίας, ἐλεύθερος πολίτης, ζοῦσε ἐκεῖ μέσα στὸ ἀπλὸ τοῦ σπιτί, ποὺ τὸ εἶχε κληρονομήσει ἀπὸ τοὺς προγόνους του. Καλλιεργοῦσε τὴ γῆ με λιγοστοὺς δούλους, γιατί ἡ περιουσία του ἦταν μικρή. Ὁ παππούς μου, ὁ γέρο-Παρίων, θαρμυμένος ἀπὸ τὰ χρόνια, εἶχε παραιτηθεῖ ἀπ' ὅλα του τὰ κτήματα γιὰ χάρη τοῦ γιοῦ του, καὶ περνοῦσε γαλήνια τὰ γεράματά του στὸ παλιὸ τοῦ σπιτί ὅπου τὸν σέβονταν ὅλοι σὰ σοφὸ.

Μὲ ἀνυπομονησία με περίμεναν νὰ γεννηθῶ. Ἡ μητέρα μου Φαίδιμη παρακαλοῦσε με θυσίες καὶ με προσευχὲς νὰ τῆς γεννηθῇ ἀγόρι. Ὅλοι εὐχόνταν ἀπὸ πρὶν γιὰ μένα πλούσια τὰ πνευματικὰ καὶ τὰ σωματικὰ χαρίσματα.

Ἡ μητέρα τῆς Φαίδιμης καὶ οἱ φίλες τῆς εἶχαν μαζευτεῖ ἀπὸ παντοῦ ἀπὸ τὰ περίχωρα γιὰ νὰ εἶναι κοντὰ τῆς ὅταν θὰ γεννιόμουν. Ὁ πατέρας μου χίλιες φορές εἶχε παρακαλέσει τοὺς θεοὺς νὰ τοῦ στείλουν ἕνα ἀγόρι γιὰ πρῶτο παιδί.

Γεννήθηκα. Ἀμέσως ὁ πατέρας μου, με χέρι ποὺ ἔτρεμε ἀπὸ χαρὰ, κρέμασε πάνω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ μας ἕνα στεφάνι ἀπὸ ἐλιά, τὸ σύμβολο τῆς γεωργίας, ποὺ εἶναι ὁ προορισμὸς τοῦ ἀντρα. Ἄν εἶχε ἔρθει στὴ ζωὴ κορίτσι, θὰ κρεμοῦσαν πάνω ἀπὸ τὴν πόρτα μὴν τουλούπα μαλλί, σημάδι πὼς ἡ γυναίκα πρέπει νὰ γνέθῃ, νὰ ὑφαίνῃ καὶ νὰ καταγίνεται στίς δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ.

Ὁ πατέρας, αὐτὸ τὸ ἔχετε, παιδιά μου, ἔχει δικαίωμα ζωῆς καὶ

θανάτου καὶ στὰ παιδιά του καὶ στὴ γυναίκα του. Αὐτὸ εἶναι σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ Θήβα, ὅπου οἱ νόμοι δὲν τοῦ δίνουν ἕνα τέτοιο προνόμιο. Μόλις γεννήθηκα, ἡ μητέρα τῆς Φαίδιμης, ἡ Κορνηθὼ ἀπὸ τὶς Πρασιές, μ' ἔφερε μπροστὰ στὸν κύριο τῆς ζωῆς μου. Τρέμοντας γονάτισε καὶ με πλάγιασε μπρὸς στὰ πόδια τοῦ Νικία.

(Ἀκολουθεῖ)

Κόκκινα Αὐγά

Διήγημα

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος)

Κι' ἔτσι δὲν ἐδάφτηκαν κόκκινα αὐγά ἐκεῖνο τὸ πρῶτο Πάσχα τῆς σκλητιάς. Μὰ οὔτε καὶ σὲ κανένα ἄλλο σπιτί, οὔτε καὶ σὲ καμμιά διτρίνα εἶδε πασχάλινὰ αὐγά ἢ Ἑλλη. Ὅλοι ἦταν σὰ νάλεγον: «Δὲν γιορτάζουμε φέτος Λαμπρή. Ὅταν με τὸ καλὸ ἐλευθερωθούμε, τότε θὰ βάψουμε κόκκινα αὐγά, τότε θὰ γιορτάσουμε ἀληθινὴ Ἀνάσταση».

Καὶ πέρασαν ἔτσι τρία βαρεῖα χρόνια χωρὶς κόκκινα αὐγά, χωρὶς τσουρέκια, χωρὶς ἀρνάκι, χωρὶς Χριστὸς Ἀνέστη τὰ μεσάνυχτα. Τὸ Πάσχα ἀνήμερα πῆγαῖναν πρῶτ-πρῶτ ἢ Ἑλλη με τὴ μαμά καὶ με τὴν Ἀθηνούλα στὴν ἐκκλησία, κι' ἀκούγαν τὸ «Δεῦτε λάβετε φῶς» κι' ἀναβάν τις λαμπαδίτσες τους—κι' ἀναβάν τις λαμπαδίτσες τους—κι' ἀναβάν τις λαμπαδίτσες τους—κι' ἀναβάν τις λαμπαδίτσες τους—

Καὶ τὰ κόκκινα αὐγά: Τὰ κόκκινα αὐγά εἶναι γιὰ τοὺς ἄλλους. Στὰ σπιτία ποὺ ἔχουν πένθος δὲν βάφουν κόκκινα αὐγά, ἔτσι εἶχε πεῖ ἡ κυρὰ Ἀγγέλα. Μὴν τύχει καὶ ξεστομίσετε τέτοιο πράμα καὶ τὸ καίτε τὴν καρδιά της τῆς μαμάς σας τῆς καημένης, τοὺς σύστησε, καθὼς ἔφερνε τὴν Ἑλλη καὶ τὴν Ἀθηνούλα ἀπὸ τὴν ἐκκλησία, ὅπου εἶχαν πάει νὰ μεταλάβουν.

Μὰ ἡ μαμά τις περίμενε στὴν πόρτα. Καὶ φοροῦσε τὸ καπέλλο της σὰν νὰ ἦταν ἑτοιμὴ νὰ βγεῖ ἔξω. —Βοήθειά σας, χρυσές μου, εἶπε. Καλὴ Λαμπρὴ, κυρὰ Ἀγγέλα. Ἐλάτε τώρα, πιῆτε γρήγορα τὸ τσάι σας, γιατί θὰ βροῦμε μαζί νὰ ψωνίσουμε. Θὰ πάρουμε αὐγά καὶ ὅ' ἀγοράσουμε καὶ κόκκινη μογιὰ. Φέτος εἴμαστε ἐλεύθεροι, φέτος θὰ γιορτάσουμε ἀληθινὴ Ἀνάσταση. Φέτος θὰ βάψουμε κόκκινα αὐγά. Γιὰ τὸ καλὸ. Ἔτσι ἤθελε ὁ μπαμπάς!

Καὶ τὸ δάκρυ τῆς μαμάς ἔβρεξε τὸ μάγουλο τῆς Ἑλλης. Μὰ ἡ Ἀθηνούλα δὲν τὸ εἶδε.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

τότε θὰ βάψουμε κόκκινα αὐγά, τότε θὰ γιορτάσουμε Ἀνάσταση, ἔλεγε πάντα.

Μὰ ἡ λευτεριά ἀργοῦσε νὰρθεῖ κι' οὔτε ὁ μπαμπάς φαινόταν. Καὶ τὰ μηνήματά του, ἂν ἔστειλε, δὲν μπορούσαν νὰ τ' ἀκούσουν γιατί οἱ «ἀντίχριστοι» εἶχαν σφραγίσῃ τὸ ραδιόφωνο. Μὰ ὥστόσο τὸ μήνυμα μὴ μὲρα ἔφτασε. Πέρασε θάλασσες καὶ στεριές, πέρασε μέσθ ἀπὸ τὰ σφραγισμένα ραδιόφωνα κι' ἦρθε ὡς τὸ σπιτί: Ὁ μπαμπάς δὲν θὰ ξαναγύριζε πιά ποτὲ! Κι' αὐτὸς καὶ τὸ καράβι του κι' οἱ ναῦτες του εἶχαν χαθεῖ γιὰ τὴν πατρίδα καὶ γιὰ τὴ λευτεριά. Δὲν θὰ τὸν ξανάβλεπε πιά ἢ Ἑλλη. Ἡ τελευταία φορὰ ποὺ τὸν ἀντίκρυσε ἦταν ἐκεῖνη τὴ Μεγάλη Πέμπτη, ὅταν κατέβαινε τὴ σκάλα καὶ σήκωσε τὸ κεφάλι του γιὰ νὰ τῆς στείλῃ ἕνα φιλάκι.

Καὶ τώρα ξαναἦρθε ἡ Μεγάλη Πέμπτη. Ἡ Ἑλλάδα εἶναι πιά ἐλεύθερη. Ἐλευθερώθηκε με τὴ θυσία τοῦ μπαμπά καὶ τῶσων ἄλλων μπαμπάδων καὶ ἀδερφῶν καὶ γιῶν ποὺ ἔδωσαν τὴ ζωὴ τους γι' αὐτήν. Καὶ οἱ «ἀντίχριστοι» ἔφυγαν. Τοὺς ἔκαψε ὁ Θεός, ὅπως προφήτευε ἡ κυρὰ Ἀγγέλα. Καὶ φέτος ἡ Ἀνάσταση θὰ γιορταστῇ πάλι τὰ μεσάνυχτα, ὅπως πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο, καὶ δὲ θάχει πιά κανεὶς τὸ φόβο ν' ἀντικρύσει τοὺς Γερμαναράδες ποὺ θὰ κοιτάζουν περίεργα τὴν ἀναμμένη λαμπάδα.

Καὶ τὰ κόκκινα αὐγά: Τὰ κόκκινα αὐγά εἶναι γιὰ τοὺς ἄλλους. Στὰ σπιτία ποὺ ἔχουν πένθος δὲν βάφουν κόκκινα αὐγά, ἔτσι εἶχε πεῖ ἡ κυρὰ Ἀγγέλα.

Μὴν τύχει καὶ ξεστομίσετε τέτοιο πράμα καὶ τὸ καίτε τὴν καρδιά της τῆς μαμάς σας τῆς καημένης, τοὺς σύστησε, καθὼς ἔφερνε τὴν Ἑλλη καὶ τὴν Ἀθηνούλα ἀπὸ τὴν ἐκκλησία, ὅπου εἶχαν πάει νὰ μεταλάβουν.

Μὰ ἡ μαμά τις περίμενε στὴν πόρτα. Καὶ φοροῦσε τὸ καπέλλο της σὰν νὰ ἦταν ἑτοιμὴ νὰ βγεῖ ἔξω.

—Βοήθειά σας, χρυσές μου, εἶπε. Καλὴ Λαμπρὴ, κυρὰ Ἀγγέλα. Ἐλάτε τώρα, πιῆτε γρήγορα τὸ τσάι σας, γιατί θὰ βροῦμε μαζί νὰ ψωνίσουμε. Θὰ πάρουμε αὐγά καὶ ὅ' ἀγοράσουμε καὶ κόκκινη μογιὰ. Φέτος εἴμαστε ἐλεύθεροι, φέτος θὰ γιορτάσουμε ἀληθινὴ Ἀνάσταση. Φέτος θὰ βάψουμε κόκκινα αὐγά. Γιὰ τὸ καλὸ. Ἔτσι ἤθελε ὁ μπαμπάς!

Καὶ τὸ δάκρυ τῆς μαμάς ἔβρεξε τὸ μάγουλο τῆς Ἑλλης. Μὰ ἡ Ἀθηνούλα δὲν τὸ εἶδε.

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΟ ΚΑΛΟ ΤΟΥ ΚΑΚΟΥ

Ἀγαπητοί μου,

ΝΑΙ, κάθε κακὸ ἔχει καὶ τὸ καλὸ του. Σᾶς εἶπα τὴν ἄλλη φορὰ τί συμφορὰ ἔπαθα τὸν περασμένο Δεκέμβρη, καὶ πὼς «μὴν ὥραϊαν πρῶτ-αν» ἐβρέθηκα σὲ φιλικὸ μου μὰ ξένο σπιτί, χωρισμένος ἀπ' τοὺς δικούς μου, ἀποκλεισμένος, γυμνός, φτωχός, με τὰ ρούχα μόνο ποὺ φοροῦσα καὶ μ' ἕνα δυὸ χιλιάρια στὸ πορτοφόλι μου... Πὼς θὰ ζοῦσα; τί θάκανα; Οἱ δικοί μου δὲν βρίσκονταν σὲ καλύτερη θέση ἀπὸ μένα—τὰ ἴδια εἶχαν πάθει κι' αὐτοί—τίποτα νὰ πουλήσω δὲν εἶχα πιά, κάθε ἐργασία εἶχε σταματήσῃ, καὶ σὲ λίγο τὸ πορτοφόλι μου ἄδειασε, κι' ὅχι μόνον αὐτό, παρὰ καὶ τὸ κελλάρι τῆς καλῆς κυρίας ποὺ με φιλοξενοῦσε. Ἐκινδύνευα νὰ πεθάνω, γέρος ἄνθρωπος καὶ χειμῶνα καιρὸ, ἀπὸ τὸ κρύο κι' ἀπὸ τὴν πείνα... Ἀλλὰ τότε ἴσα-ἴσα εἶδα τὴν ἀγάπην, τὴ συμπαθείαν, τὴν εὐγένειαν, τὴν καλωσύνην, τὴν αὐταπάρνησιν ἂν θέλετε, τοῦ «ἄλλου», τοῦ συνηθρώπου, τοῦ πλησίον. Ὅσο ἦμουν ἀποκλεισμένος, ὁ ἐφημέριος τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ὁ καλὸς παπα-Ἀγγέλος, ἀπὸ τοὺς νέους μου γείτονες, μοῦ ἔστειλε καθεμέρα «σουσίτιο». Καὶ μόλις μαθεύτηκε τὸ ἀσὺλό μου κι' ἐλευθερώθηκαν οἱ δρόμοι πρὸς αὐτό, φίλοι, γνωστοί, ἄγνωστοι, ἄρχισαν νὰρχουνται, νὰ μοῦ φέρουν, νὰ μοῦ στέλνουν. Καὶ τροφίμα, καὶ ρούχα, καὶ πράγματα, ἀκόμα καὶ λεπτὰ. Κι' ὅσο προχωροῦσε ὁ καιρὸς, τόσο ἡ βοήθεια αὐτὴ γινόταν γενναϊότερη. Ἄν εἶχα τώρα νὰ τρώγω, ν' ἀλλάζω καὶ νὰ ρίχνω δυὸ ξύλα στὴ σόμπα γιὰ νὰ μὴν τουρτουρίζω, μοῦ εἶπαν ὅμως ἀκόμα πολλὰ. Τὸ καταλάβαιναν αὐτὸ οἱ συνάνθρωποι κι' ἔκαναν ὅ,τι μπορούσαν γιὰ νὰ τὰποκλήσω. Μὴν κυρία, παιήτρια, ποὺ εἶχε τὰ μέσα στὴν Κυβέρνηση, ἐνέργησε νὰ μοῦ δοθοῦν ὡς βοήθημα πενήντα χιλιάδες ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας. Προνοίας. Ἄλλες ἐκατὸν σάβαντα, ἀπὸ ἐνέργειαν ἄλλων φίλων, μοῦ ἔβαλε τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας. Ἄλλοι διοργάνωσαν μὴν τιμητικὴ, δηλαδὴ φιλοanthropική παράσταση γιὰ μένα, με τὴ «Φωτεινὴ Σάντρα» στὸ θέατρο τῆς Μαρίας Κοτοπούλης. Κανένας ἀπὸ τοὺς ἡθοποιούς ποὺ ἔλαβαν μέρος σ' αὐτήν—ἡ Βάσω Μαυλίδου, ὁ Κώστας Μουσούρης, ὁ Χόρν κλπ.—δὲν θέλησε νὰ πληρωθῇ. Ἡ Μάρια παραχώρησε τὸ θέα-

τρό τῆς δωρεάν, ὁ κ. Γ. Χέλμης, διευθυντὴς τοῦ Θεάτρου, ἀνέλαβε τὰ λοιπὰ ἔξοδα, τὸ Ὑπουργεῖο τῶν Οἰκονομικῶν ἔχρισε τὸ φόρο, κι' ἔτσι ἡ παράστασις αὐτὴ μοῦ ἔδωσε ἀπάνω ἀπὸ ἑκατὸ χιλιάδες. Συγχρόνως, στὴν Αἴγυπτο, οἱ ὁμογενεῖς, ποὺ ἔμαθαν τὴ συμφορὰ μου, συγκινήθηκαν, καὶ στὸν ἑρᾶν ποὺ ἀνοίξε ἡ ἀλεξάνδρινη «Ἐφημερίς», ἐπρόσφεραν με τὴν γενναιοδωρίαν καὶ προθυμίαν, ὥστε σὲ λίγον καιρὸ μαζεύθηκαν ἀπάνω ἀπὸ τετρακόσιες αἰγυπτιακὲς λίρες. Δὲν τις ἔλαβα ὡς σήμερα ποὺ σᾶς γράφω, γιατί δὲν ἐπιτρέπονται ἀκόμα μεγάλα ἐμβάσματα. Θὰ τις λάβω ὅμως μόλις γίνῃ εἰρήνη, καὶ μ' ἐκεῖνα ποὺ ἔχω φυλαγμένα, θὰ μπορέσω, ἐλπίζω, νὰ νοικιάσω δυὸ κάμαρες, ν' ἀγοράσω τ' ἀπαραίτητα ἐπιπλα καὶ σκεύη, νὰ ἐγκατασταθῶ με κάποια ἀνεση, καὶ νὰ ἐξακολουθήσω τὴν ἐργασία μου στὴ «Διάπλασι», γιὰ ὅσο θέλει ὁ Θεός...

Σ' ὅλη αὐτὴ τὴν κίνηση, ποὺ μᾶνακούφισε στὴ συμφορὰ μου καὶ μ' ἐνθάρρυνε στὴν ἀπελπισία μου, ἐνεργότατο μέρος ἔλαβαν καὶ τὰ Διαπλάσους. Νέα καὶ παλιά, μικρὰ καὶ μεγάλα, ἀγόρια καὶ κορίτσια, δὲν ἔπαψαν νὰρχουνται στὸ ἀσὺλό μου καὶ νὰ μοῦ κουδάλουν ὅ,τι μπορούσε τὸ καθένα—κονσέρβες, βουτήματα, γλυκά, λουλούδια... Τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες ἡ σάλλα τοῦ σπιτιοῦ ποὺ με φιλοξενεῖ καὶ ποὺ εἶναι τὸ προσωρινὸ μου γραφεῖο, ἦταν πάντα γεμάτη κόσμο. Τὰπογέμματα μάλιστα εἶχα τόσες ἐπισκέψεις, ὥστε δὲν ἔφταναν πιά οἱ καρέκλες. Ἀλλὰ ἡ μεγαλύτερή μου χαρὰ μέσα στὴ δυστυχία, ἦταν ὅταν ἐβλεπα καὶ παιδιά, Διαπλάσους. Πῶς ἀπ' αὐτά, γιὰ νὰ με ἐνισχύσουν, ἀγόρασαν ἢ ἐμοίρασαν καὶ εἰσιτήρια γιὰ τὴν παράστασις τῆς «Φωτεινῆς Σάντρας». Καὶ δὲν ἦταν βέβαια ὅλα πλούσια. Πολλὰ, ἀπὸ τὸ ὑστέρημά τους, κι' ὅχι ἀπὸ τὸ περίσσευμα, ἐπλήρωσαν τὸ ἀκριβὸς εἰσιτήριο, ἢ ἔφτιασαν τὸ ὠραῖο κέικ ποὺ ἔφεραν «στὸ σεατσὸ κι' ἀγαπητὸ τους συγγραφέα». Πὼς νὰ μὴ με συγκινή αὐτὴ ἡ ἀγάπη με τὴν ὥραία τῆς ἐκδήλωσης; Καὶ πὼς νὰ μὴν περηφανεύουμαι γιὰ τὰ πνευματικὰ μου παιδιά; Νά, τὸ μεγαλύτερο καλὸ ποὺ εἶχε τὸ κακὸ ποὺ με βρῆκε...

Σᾶς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Υ.Γ.—Εἶχα γράψῃ αὐτὴ τὴν Ἐπιστολὴ καὶ τὸ φυλλάδιο βρισκόταν πιά στὸ πειστήριο, ὅταν ἔφτασε τὸ Μεγάλον Μήνυμα. Ἔτσι, γιὰ τὴν «Ἡμέρα τῆς Νίκης» θὰ σᾶς γράψω στὸ ἐρχόμενο. — Φ.

ΕΝΑ ΕΞΥΠΝΟ ΠΑΙΔΙ

ΙΝΔΙΑΝΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΤΕΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Β'.

'Ο Ράμας κι' η Δωδεκακέφαλη

"Αξαφνα, στην πολιτεία εκείνη έπεσε θανατικό κι' οι άνθρωποι πέθαιναν σαν τις μύγες. 'Η Δωδεκακέφαλη Θεά, η κακή, το είχε ρίξει καί, για να πάψη το θυμό της, έπρεπε να της δώσουν να φάη ένα παιδί, το καλύτερο. Αυτό οι κάτοικοι το ήξεραν καλά από άλλοτε, κι' άρχισαν να τρώγονται το μικρό του Ράμα.

Τί να κάμη κι' ο καυμένος ο παπάς; Για να γλυτώση ο λαός, το αποφάσισε. Κι' είπε του Ράμα:

—Απόψε, παιδί μου, θα σε κλείσω στην παγόδα· έλπίζω όμως να σε λυπηθώ η Θεά και να μη σε πειράξει.

—'Εννοια σου, καλέ πατέρα, του αποκρίθηκε ο Ράμας, κι' εγώ, θα την κάμω να μην πειράξη ούτε τρίχα της κεφαλής μου;

—'Ετσι ο Βραχμάνος, το βράδυ, κλείδωσε το Ράμα στην παγόδα και πήρε τα κλειδιά. Σε λίγο, παρουσιάστηκε μπροστά στο παιδί, ολοζώντανη, η Δωδεκακέφαλη.

—Τι θέλεις εσύ εδώ; τον ρώτησε άγρια.

—Μήπως δεν το ξέρεις; της αποκρίθηκε, κοιτάζοντας άφοβα τα κεφάλια της, το ένα μετά το άλλο.

Κι' έμεινε συλλογισμένος.

—'Ε! τον ξαναρώτησε: τί συλλογίζεσαι τώρα;

—Νά, τι συλλογίζομαι, της αποκρίθηκε. 'Εμείς οι άνθρωποι έχουμε ένα κεφάλι, μιὰ μύτη, και πάλι, όταν συναχόνμαστε, υποφέρουμε πολύ. 'Εσύ όμως, με δώδεκα κεφάλια και με δώδεκα μύτες, πόσο θα υποφέρεις όταν συναχόνεσαι!..

('Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΒΕΛΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΡΟΒΕΡΤΟΥ Λ. ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠ' ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟ ΒΕΤΑΣ Σ. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

—Στοιχηματίζω εσένανε!

—Κι' εγώ λέω πως αυτός θα σου έδω, φώναξε ο γέρο-τοξότης. 'Εκαψες το Γκρίμστον, Μπέννεντ, αυτό δε θα το ξεχάσουν ποτέ. 'Όσο για μένα, γρήγορα θα είμαι ασφαλισμένος—αν δώση ο Θεός—έξω από στόχο τόξου και κανονισό, και μακριά από κάθε κίνδυνο. Είμαι γέρος και θα πάω σύντομα σπίτι, να δω το κρεβάτι μου έτοιμό. 'Εσύ, όμως, Μπέννεντ, θα μείνης εδώ, με κίνδυνο της ζωής σου. Κι' αν ακούσω πως δε σε κρέμασαν, θα πήγεις αλλάξω τα πράγματα στην 'Αγγλία.

—Είσαι ο πιο παράξενος γέρο-

γκρινιάρης στο Τένσταλ, είπε ο Χάτς, αληθινά ταραγμένος από τα λόγια του 'Απληγιαρντ. Πήγαινε να πάρης τα δπλα σου, πριν έρθη ο Σέρ 'Ολιβερ, κι' άφισε τες φλυαρίες, για την ώρα. 'Αν είχες πεί τόσα πολλά στον 'Ερρίκο τον Πέμπτο, θα το είχες κάνει τα αυτιά του τούμπανο.

—'Ενα βέλος σφύριξε στον αέρα σαν μιὰ πελώρια σφήκα. Βρήκε το γέρο-'Απληγιαρντ ανάμεσα στις ώμο-πλάτες και μπήκε μέσα του βαθιά. Τότε εκείνος έπεσε μπρούμυτα μέσα στα λάχανα. 'Ο Χάτς, με μιὰ κραυγή πήδηξε στον αέρα, και σκούβοντας έτρεξε να φυλαχτεί πίσω από το

σπίτι, ενώ ο Σέλτον, πίσω από μιὰ πασχαλιά, έτοιμάζοντας το τόξο του, σημάδεψε την άκρη του δάσου.

—'Ούτε ένα φύλλο δεν κουνιότανε. Τα προδατάκια έβρασαν ήσυχα. Τα πουλιά είχαν ξανακαθήσει στα δέντρα. Κι' όμως εδώ βρισκόταν ξαπλωμένος ο γέρο-'Απληγιαρντ μ' ένα μακρύ βέλος μπηγμένο στις πλάτες του. 'Ο Χάτς κρυμμένος πίσω από το σπίτι κι' ο Ντίκ σκούβοντας πίσω από μιὰ πασχαλιά ήταν έτοιμοι να ρίξη.

—Βλέπεις τίποτα; φώναξε ο Χάτς.

—Δεν σαλεύει ούτε κλαδί, είπε ο Ντίκ.

—Είναι ντροπή να τον αφήνουμε έτσι ξαπλωμένο, είπε ο Μπέννεντ, κι' ήρθε πιδ κοντά, με διστακτικά βήματα και πρόσωπο ωχρο. Πρόσεχε το δάσος, Σέλτον, πρόσεχε καλά το δάσος σου ξαναλέω, Οι άγιοι άς μάς συχωρέσουν! Αυτό ήτανε ένα καλό σημάδεμα.

—'Ο Μπέννεντ ανασήκωσε το γέρο-τοξότη στο γόνατό του. Δεν είχε πεθάνει, ακόμα. Το πρόσωπό του έκανε σπασμούς, τα μάτια του άνοιγόκλειναν μηχανικά, και είχαν μιὰ έκφραση άγρια και γεμάτη πόνο.

—Μ' άκους, γέρο-Νίκ; ρώτησε ο Χάτς. 'Εχεις καμμιὰ τελευταία επιθυμία πριν φύγης για πάντα, παλιέ σύντροφε;

—Βγάλε μου το βέλος, κι' άσε με να πεθάνω εις το όνομα της Παναγίας, είπε ξεψυχώντας ο 'Απληγιαρντ. Είμαι χαμένος, μαζί με τη γηραιά 'Αγγλία. Βγάλε το βέλος!

—Ντίκ Σέλτον, είπε ο Μπέννεντ, έλα εδώ και τράβηξε το βέλος. 'Ας πεθάνει ήσυχα ο φτωχός άμαρτωλός.

—'Ο Ντίκ άφισε χάρω το τόξο του, και τραβώντας γερά το βέλος τόνεβαλε έξω. 'Αφθονο αίμα έτρεξε από την πληγή. 'Ο γέρο-τοξότης ανασηκώθηκε λίγο στα πόδια του, με μιὰ τελευταία προσπάθεια, φώναξε μιὰ φορά το όνομα του Θεού κι' έπεσε νεκρός. 'Ο Χάτς γονατιστός ανάμεσα στα λάχανα, έλεγε μιὰ θερμή προσευχή για την ψυχή του 'Απληγιαρντ. 'Αλλά ακόμα κι' όταν προσευχότανε, ήταν φανερό πως είχε το μυαλό του άλλοι, γιατί κοίταξε βλγ την ώρα τη γωνιά του δάσου απ' όπου είχε έρθει το βέλος.

—'Επειτα από την προσευχή σηκώθηκε πάνω, έβγαλε ένα από τα σιδερένια του γάντια, και σκούπισε το ωχρο πρόσωπό του, που ήτανε καθιδρο από τέν τρόμο.

—'Αχ! είπε. γρήγορα θάρθη κι' η σειρά μου.

—Ποιος τόκανε αυτό, Μπέννεντ; ρώτησε ο Ρίχαρτ, κρατώντας ακόμα το βέλος στα χέρια του.

—Οί άγιοι μονάχα ξέρουν είπε ο Χάτς. 'Εχουμε βγάλει έξω από τα σπίτια τους καμμιὰ σαρανταριά ανθρώπους και τους τα πήραμε, αυτός κι' εγώ. 'Εκείνος πλήρωσε για όσα έκανε, ο κακομοίρης, δε θ' άργήση ναρθη κι' η δικιά μου σειρά. 'Οι Σέρ Ντάνιελ και 'μεις φερόθηκαμε πάντα σκληρά.

—Τι περίεργο βέλος! είπε ο νεαρός Ντίκ, κυτάζοντας το βέλος που κρατούσε.

—Μά την πίστη μου έχεις δικιο, ένα μαύρο βέλος και με μαύρο φτερό στην άκρη. Είναι γρουσουζικο, μά την αλήθεια! Γιατί λένε πως το μαύρο σημαίνει θάνατο. Κι' έχει και λόγια γραμμένα. Σκούπισε το αίμα. Για δες, τί γράφει:

—Για τον 'Απληγιαρντ, από τον Τζών-'Αμεντ. 'Ολ' διάβασε ο Σέλτον. 'Τί θα πη αυτό;

—Μμμ. Δε μ' άρέσουν τα πράγματα, είπε ο Χάτς, κουνώντας το κεφάλι του. Τζών-'Αμεντ-'Ολ! Μόνον όσοι πάνε στον άλλο κόσμο ξέρουν τί είναι αυτός! Μά γιατί στεκόμαστε εδώ, και δίνουμε στόχο; Πιάσ' τον από τα πόδια, κι' εγώ από τους ώμους και άς τον πάμε σπίτι του. Αυτό θα είναι ένα σπουδαίο χτύπημα για τον Σέρ 'Ολιβερ. 'Αμα το μάθη θα γίνει άσπρος σά χαρτί, και θ' άρχισή τις προσευχές απ' το πρωί ως το βράδυ!

Σηκώσανε το γέρο-τοξότη, και τον πήγανε σπίτι του, εκεί που ζούσε μόνος. Τον ακούμπησαν στο πάτωμα, για να μη λερώσουν το κρεβάτι, και προσπάθησαν να τακτοποιήσουν όσο μπορούσαν καλύτερα το νεκρό.

Το σπίτι του 'Απληγιαρντ ήταν καθαρό και πολύ άπλό. 'Ενα κρεβάτι με μπλε σκέπασμα, ένα ντουλάπι, μιὰ μεγάλη κασέλα, δυο σκαμνάκια, ένα τραπέζι κοντά στο τζάκι, και στον τοίχο κρεμασμένη η πανοπλία του γέρο-στρατιώτη. 'Ο Χάτς άρχισε να κοιτάζει δλόγυρα με περιέργεια.

—'Ο Νίκ είχε λεφτά, είπε. Θα χει δάλει στην μπάντα καμμιὰ έξηνα-ταριά λίρες.

—Θάθελα να δαζα χέρι άπάνω τους. 'Όταν χάνει κανένας ένα καλιό φίλο, η καλύτερη παρηγοριά είναι να τον κληρονομήση.

Κοίταξε αυτή τη κασέλα. Βάζω στοίχημα πως εκεί μέσα έχει ένα μπουσελ λίρες. 'Ηταν ικανός και

μπορούσε ν' αλλάξη και δεν ήταν εύκολο να έπηρεασθώ από μιὰ καλή συμβουλή. Θα τελειώνω η δουλειά με την κασέλα αν δεν ακουγότανε ένας χτύπος στην εξώπορτα. Ξαφνικά, άνοιξε η πόρτα του σπιτιού, και παρουσιάστηκε ένας ψηλός, σεμνόπρεπος, άνδρας, με μαύρα μάτια και με ράσο.

—'Απληγιαρντ, είπε ο νεοφερμένος, ενώ έμπαινε, αλλά στάθηκε απότομα. —'Παναγία Παρθένα! φώναξε, —Οί 'Αγιοι άς ελναι σκέπη μας! —Τί κακό είν' αυτό;

—Μεγάλο κακό, πάτερ μου, άπάντησε ο Χάτς. 'Ο 'Απληγιαρντ σκοτώθηκε μπρος στην πόρτα του και ξεκίνησε κι' όλας για τις πύλες του 'Αδη. 'Α! εκεί κάτω, αν είναι αληθινά όσα λένε, δε θα του λείψη τίποτα.

—'Ο Σέρ 'Ολιβερ σωρίστηκε σ' ένα σκαμνί που βρέθηκε μπροστά του, κατακίτρινος και ταραγμένος.

—Αυτό είναι όργη Θεού! ώ! είναι φοβερό χτύπημα! είπε κλαυθμορίζοντας, και άρχισε να σιγολέη μιὰ σειρά από προσευχές.

—'Ο Χάτς έν τή μεταξυ έβγαλε με σεδασμό την κουκούλα του και γονάτισε.

—'Α, Μπέννεντ, είπε ο πάστορ, ξαναβρίσκοντας λίγο τον εαυτό του. Τί ήταν αυτό; Ποιος έχθρος το έκανε;

—Κοιτάξτε το βέλος, Σέρ 'Ολιβερ. 'Εχει γράμ-

ματα επάνω, είπε ο Ντίκ.

—Μπα, φώναξε ο πάστορ, τι άπαίσιτο νέο! Τζών-'Αμεντ-'Ολ! 'Ενα πραγματικό Λολλαδιανό όνομα. Και το χρώμα του μαύρο. Κακό προμήνυμα. 'Ακούστε με, αυτό το περίεργο βέλος δε μ' άρέσει. 'Εσείς τί λέτε; Ποιος μπορεί να είναι; Για θυμήσου, Μπέννεντ. Ποιος από τους έχθρους μας θα μπορούσε να μάς προσβάλη με τέτοια τόλμη; 'Ο Σίμμελ; 'Αμφιβάλλω. Οί Βάσιγκναμς; Δεν έχουν καταστραφεί έντελως. 'Ελπίζουν ακόμα ότι θα πάρουν την έξουσία άμα αλλάξη η κατάσταση. Εί-ναι και ο Σίμνόν Μαλμέσμπουρ. Τί λές, Μπέννεντ;

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Το γέλιο της μικρής Ειρήνης, της κοινώς λεγομένης Ρηνούλας

—Τι θα λέγατε, Σέρ, απάντησε ο Χάτς, για τον Έλλος Ντούγκουορθ;
—Όχι, Μπέννι, ποτέ! είπε ο πάστορ. Τίποτα δεν ξανάρχεται στην επιφάνεια όταν έχει βουλιάξει για καλά, λένε οι φρόνιμοι άνθρωποι, και η επανάσταση όσο πάει κι εκφυλίζεται. Κι αν μερικοί πήρανε τα δπλα, πές μου, τι μπορεί να κέρδισε μ' αυτό ο λόρδος; Τώρα όμως που ο Σέρ Ντάνιελ ξαναπήγε με το μένος της βασιλίσσας, τα χάλια με τους Υορκέζους λόρδους. Από κει, Μπέννι, ήρθε το βέλος, όπως φαίνεται. Όσο και να ψάχνω, βλέπω πως εκεί είναι η αιτία του κακού.

—Ας το νομίζετε, Σέρ Όλιβερ, είπε ο Μπέννι. Όμως τα πνεύματα είναι τόσο ταραχμένα σ' αυτό τον τόπο, ώστε από πολλόν καιρό τώρα κυριεύουν πόλεμο. Έτσι και ο κακομοιρής ο Άπλινγκαντ. Καί, με την άδειά σας, είναι τόσο εναντίον μας όλοι, που δεν χρειάζεται να τους δώσουν αφορμή, ούτε από την Υόρκη ούτε από το Λάγκαστερ. Ακούστε πως σκέπτομαι. Έσείς που είσατε ένας κληρικός, και ο Σέρ Ντάνιελ, που πάει όπου φυσάει ο αέρας, έχετε άρπάξει αρκετές περιουσίες και έχετε σκοτώσει και κρεμάσει όχι και λίγους. Τώρα θα δώσετε λόγο για όσα κάνατε. Στο κάτω κάτω, δεν καταλαβαίνω πως τα καταφέρνετε κι έχετε πάντα το Νόμο στα χέρια σας, και νομίζετε πως τα μπαλάνετε όλα. Μά, με την άδειά σας, Σέρ Όλιβερ, όποιος χτυπήθηκε και καταστράφηκε από σας, θα θελήσει να εκδικηθεί, και θάρη ή ώρα που θα σπάσει ο διάβολος το ποδάρι του, και τότε θα ρίξει αυτός κανένα βέλος, που θα με βρή έμένανε ανάμεσα στους δικούς σας.

—Όχι! Μπέννι, έχεις άδικο. Μπέννι, θάπρεπε νασαι ευχαριστημένος που θα τιμωρηθείς, είπε ο Σέρ Όλιβερ. Είσαι ένας φλύαρος, Μπέννι, ένας λογας, ένας κουτοπολόης. Το στόμα σου είναι φαρδύτερο από τα δού σου αυτιά. Κλείστο, Μπέννι, κλείστο.

—Ας γίνη το θέλημά σας, έπεδ Χάτς. Ο πάστορ σηκώθηκε από το σκαμνί και βγάζοντας από τη σκακούλα που κρεμόταν γύρω από το λαιμό του, ένα κομμάτι κερύ, ένα τσακμάκι και μια σφραγίδα, έβούλωσε την κασέλα και το ντουλάπι με το οικόσημο του Σέρ Ντάνιελ, μπροστά στο Χάτς που κοίταζε άπαρηγόρητος. Έπειτα όλοι τους βγήκαν φοβισμένα από το σπίτι και πήγαν να βρουν τα άλογά τους.

(Ακολουθεί)

ΟΙ ΑΟΡΑΤΕΣ ΑΛΥΣΙΔΕΣ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Μπορεί λοιπόν εμείς οι άνθρωποι να είμαστε έλαφρά υποκείμενα—κι ένας άσπετος θάλεγε πως γι' αυτό βρισκόμαστε και πάνω—πάνω, στην επιφάνεια της γής, —ή γή μας όμως ολόκληρη δεν είναι διόλου έλαφριά υπόθεση. Έξη εξάκις εκατομμύρια τόννοι είναι ένα βάρος που το ανθρώπινο μυαλό είναι πάρα πολύ δύσκολο να το συλλάβει. Και πολύ φυσικά, αφού τα αντικείμενα με τα οποία είμαστε συνηθισμένοι ναρχόμαστε σε καθημερινή επαφή μόλις ζυγίζουν μερικά γραμμάρια και χιλιογραμμά. Τα πιο βαριά αντικείμενα, που μας ενδιαφέρει το βάρος τους, είναι ίσως τα πολεμικά καράβια, που κι αυτά όμως μόλις ζυγίζουν μερικές δεκάδες χιλιάδων τόννους. Κι όταν συλλογιστούμε πόσες δυσκολίες έχουμε να υπερνικήσουμε για να στηρίξουμε ή να μεταφέρουμε, όχι βέβαια ένα πολεμικό καράβι, αλλά π.χ. ένα πιάνο ή μια μεγάλη κάσα γεμάτη βιβλία, είναι φυσικό να διερωτηθούμε:

—Καλά, που στηρίζεται αυτό το τεράστιο βάρος της γής; Ποιά ασύλληπτη δύναμη κατορθώνει και το κινεί; Και γιατί δεν πέφτει;

Να πείση, ώραία, αλλά που να πείση;

Ας καθήσουμε μια στιγμή να σκεφτούμε τί ακριβώς έννοούμε όταν λέμε ότι ένα σώμα πέφτει. Κρατώ το μολύβι μου στον αέρα, πάνω απ' τα χαρτιά μου. Το αφήνω, και τότε πέφτει πάνω στο τραπέζι μου. Σ' ένα άλλο σημείο του δωματίου, εκεί που δεν υπάρχει τίποτε μεταξύ του πατώματος και του χεριού μου, το μολύβι βέβαια θα πέσει πάνω στο πάτωμα. Αν το αφήσω να πέσει απ' το παράθυρο, τότε θα φτάσει ως το δρόμο. Κι αν το αφήσω πάνω απ' το στόμιο ενός πηγαδιού τότε, όσο βαθύ κι αν είναι το πηγάδι, το μολύβι θα φτάσει ως κάτω—αρκεί το πηγάδι να είναι κατακόρυφο, δηλαδή να μην πηγαίνει λοξά, γιατί τότε το μολύβι θα χτυπήσει βέβαια στο τοίχωμα του πηγαδιού.

Αυτή η τελευταία παρατήρηση μας υποκινεί να προέξουμε ότι όχι μόνο μέσα στο πηγάδι, κι όχι μόνο το μολύβι, αλλά όλα τα σώματα, σε όλα τα σημεία της γής—

νης επιφάνειας, όταν τ' αφήσουμε ελεύθερα να πέσουν, πέφτουν πάντοτε κατακόρυφα. Αυτό συμβαίνει, καθώς είπαμε, σε όλα τα σημεία της γής, τόσο στην Ελλάδα όσο και στους αντίποδες—στη φίλη και σύμμαχό μας, τη Νέα Ζηλανδία—, τόσο στους πόλους της γής όσο και στον Ισημερινό. Κι επειδή η γή είναι σφαίρα, όλες αυτές οι κατακόρυφες διευθύνσεις αν τις προεκτείνουμε προς τα κάτω άρκετα, θα συναντηθούν όλες σ' ένα σημείο μέσα στο έσωτερικό της γής, και μάλιστα ακριβώς στο κέντρο της γήινης σφαίρας.

Όποτε όταν λέμε ότι ένα σώμα «πέφτει», έννοούμε ότι κινείται προς το κέντρο της γής. Δε φτάνει βέβαια ως το κέντρο αυτό, γιατί βρίσκεται στο δρόμο του διάφορα εμπόδια, που το αναγκάζουν να σταματήσει, π.χ. το τραπέζι, το πάτωμα, το πεζοδρόμιο, τον πυθμένα του πηγαδιού. Όπως οδήγησε, ύστερ' απ' αυτή τη διαπίστωση, δεν μπορεί κανείς πια να έχει από τη γή την απαίτηση να «πέσει», γιατί η λέξη πέφτω δεν έχει κανένα νόημα σ' αυτή την περίπτωση.

Η επιστήμη πιστεύει σήμερα ότι το γένος των ανθρώπων πρωτοεμφανίστηκε πάνω στη γή πριν από σαράντα περίπου χιλιάδες χρόνια. Στην αρχή βέβαια οι άνθρωποι ήταν όλως διόλου άγριοι, κι οι νοητικές τους λειτουργίες σχεδόν ανύπαρκτες. Σιγά-σιγά όμως άρχισαν κι έπαιρναν την εξέλιξή τους κι έτσι οι πρώτοι άνθρωποι της Ιστορίας—πριν από τρεις χιλιάδες χρόνια περίπου—μπορεί βέβαια να μην είχαν τις γνώσεις που έχουμε εμείς σήμερα, δεν υπάρχει όμως καμιά άμφιβολία ότι είχαν τελείως λογικά όντα—σε μερικά σημεία ίσως και λογικότεροι από μας. Όλοι οι άνθρωποι που πέρασαν απ' τη γή μέσα σ' αυτές τις σαράντα χιλιάδες χρόνια, έβλεπαν πολλές φορές την ημέρα τα διάφορα σώματα να πέφτουν. Δε μπορούμε να ξέρουμε αν γεννήθηκε ποτέ στο μυαλό κανενός απ' αυτούς το ερώτημα γι' α τ ι τα σώματα πέφτουν. Το πιθανώτερο είναι ότι όχι μόνο οι πρώτοι, οι ανεξέλικτοι άνθρωποι, αλλά κι όλοι οι λογικότεροι απόγονοί τους, έβρισκαν αυτό το γεγονός όλως διόλου φυσικό κι αυτόνοητο. Ένα πράγμα όμως ξέρουμε για βέβαιο:

ότι ως το 1666 μ. Χ. κανένας άνθρωπος δεν ήξερε ν' απαντήσει σ' αυτό το γιατί—και πολλοί βέβαια δεν ξέρουν ούτε και σήμερα.

Το 1666 ένας νεαρός Άγγλος μόλις είκοσιτριών χρονών, ήταν ξαπλωμένος κάτω από μια μηλιά. Εκείνη την ώρα ένα μύλο, είτε απ' τον άνεμο είτε από οποιαδήποτε άλλη αιτία, ξεκόλλησε απ' το κλαδί του και, φυσικά, έπεσε στο χώμα. Δεν ήταν βέβαια η πρώτη φορά που ο Άγγλος αυτός έβλεπε ένα σώμα να πέφτει. Ήταν όμως η πρώτη φορά που βάλθηκε να βρή την αιτία αυτού του φαινομένου. Δεν ξέρουμε αν την βρήκε εύκολα ή δύσκολα, ξέρουμε όμως ότι όσπου να βεβαιωθεί ότι αυτό που βρήκε ήταν σωστό, πέρασαν είκοσι χρόνια. Και μόλις το 1687 ο Ίσαακ Νιούτον, σ' ένα μεγάλο βιβλίο του, γραμμένο λατινικά, όπως όλα τα επιστημονικά βιβλία εκείνης της εποχής, διέτυπωσε το νόμο της βαρύτητας, αυτόν που έκανε το όνομά του άθνατο στους αιώνες των αιώνων*).

••

Ας δούμε τώρα τι λένε αυτός ο νόμος της βαρύτητας, ή ο νόμος του Νεύτωνος, όπως τον λέν μερικοί.

Ας φαντασθούμε ότι έχουμε δυο σώματα, δυο σφαίρες παραδείγματος χάριν, σε μια όρισημένη απόσταση ή μια απ' την άλλη, κι ας φαντασθούμε ακόμη ότι, εκτός από τις δυο αυτές σφαίρες δεν υπάρχει τίποτε άλλο μέσα στο άπειρο διάστημα, ούτε ή γή ούτε ο ήλιος, ούτε τ' άστρα, ούτε τίποτα. Τι θα κάνουν αυτές οι δυο σφαίρες; Χωρίς να τις πειράξει κανείς, χωρίς να τις άγγιξει, και χωρίς να έχουν καμιά κεκτημένη ταχύτητα, αυτές οι δυο σφαίρες θ' άρχίσουν να κουνιούνται ή μια προς την άλλη με μια ταχύτητα που κάθε στιγμή θα γίνεται και μεγαλύτερη και στο τέλος θα συγκρουσθούν και θα μένουν ακίνητες.

Γιατί αυτό; Γιατί οι σφαίρες

* Αθάνατο, αλλά όχι κι αμετάβλητο: οι Έλληνες το έξελλήνισαν και τώκαναν Νεύτων. Κι επειδή άργότερα οι Άγγλοι τουδωσαν και τίτλο ευγενείας, όπως συνηθίζουν να δίνουν σ' όλους τους εξαιρετικούς άντρες των, ο μεγάλος αυτός άνθρωπος, που είδε κάποτε το μικρό μύλο να πέφτει, άναφέρεται στο βιβλίο της Φυσικής σας με τ' όνομα Σέρ Ίσαακ Νεύτων.

έχουν ύλη, έχουν μάζα, και κάθε μάζα άσκει μια ελαστική δύναμη πάνω σ' όλες τις άλλες μάζες που βρίσκονται κοντά της.

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓ. Θ. ΚΑΚΡΙΑΝΣ

ΚΑΡΠΟΙ

Μην κλαίς για το αίμα που έτρεξε, για τη χαρά που έχασα, Φίλο μην κλαίς κι' έχθρό, Μην κλαίς τα χρόνια που έφυγαν το ρόδο που έμαράθη, τόνειρο το νεκρό.

Σχίστηκε ή γής και καρτερά από καινούργια χέρια, τ' όργωμα το βαθύ, Μέσ' απ' τα χιόνια ολόφωτα θάρηδον τα καλοκαίρια κι' ολόμεστοι καρποί.

ΓΕΩΡΓΟΣ ΚΑΡΑΠΑΝΟΣ
(Από το νέο του βιβλίο ή «Πηγή»)

ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΙ ΝΕΟΙ

Φύσα, βοριά, και δέροντε την πλάση, καταιγίδες! Τους φουσκωμένους χείμαρρους τα στήθια μας θα φράξουν. Κάψε τα στάχυα στους άγρους τα μεστωμένα, λάβα!

Τά νιά μας χέρια είναι έτοιμα το αλέτρι για ν' άδράξουν.

Είμαστε οι νέοι. Κινήσαμε μια μέρα διψασμένοι για της αλήθειας την πηγή, της δημοφιλίας τη βρύση. Κι' άδράξαμε σφιχτά τη ζωή, που πια να μη μπορεί μηδ' εμάς να πείσει να κρυφά να μας κρατήσει.

Και μιάν αυγή, μιά ροδαυγή, που είχε βαρέσει ο ήλιος, που είχαν ανθίσει τα κλαριά και τα πουλιά λαλούσαν και είχαν ξυπνήσει τα νερά και παίζαν με τη χλόη και άστραφτε ο καμπος πράσινος κι' ή θάλασσα γελούσα,

Μιά ροδαυγή, μιά άνοιξη και μιά γαλάζια ημέρα στην πιο ψηλή πατήσαμε κορφή με περιφάνεια, και τ' από χιόνι πιο λευκά ξανοίγοντας φτερά μας τα άμολυντα, το πέταμα πήραμε για τα οράνια.

Φύσηξε, τσουχτερό βοριά, και λίβα πυρρώνε! Μόνο τα άδυναμα κλαριά ή όρμη σας θανά σπάσει. Ό,τι έμεινε στο διάβα μας όρθο και δεν κρατάει στη θέλλα, δεν είν' αξιο για τη δική μας πλάση.

Μά εκεί που σεις γκρεμίζετε και που τσακίζετε ένα, σπόρο θα ρίξουμε πολύ, ν' ανθίσει, να καρπίσει. Είμαστε οι νέοι! Είμαστε εμείς του κόσμου οι δυνατόι. Την όμορφη μας ποίς μπορεί να ήνε τραγουδήσει;

ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΟΥΛΙΤΣΗ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΔΙΑ ΤΟ 1945

Στόν Διαγωνισμό αυτόν—καθώς και σ' όλους που θα προκηρυχθούν άργότερα—μπορούν να λάβουν μέρος: α' συνδρομητάι μετά ή άνευ ψευδωνύμου β' άδελφια των, που αυτά πρέπει να έχουν ψευδώνυμο για το 1945 και γ' άγορασταί ψευδονομούχοι επίσης. (Συμμετοχή άδελφών ή άγοραστών χωρίς ψευδώνυμο, με πληρωμή χωριστού δικαιώματος, δεν γίνεται πιά).

Ο διαγωνιζόμενος πρέπει να στείλη μόλις έτοιμάση—ή κι' άμέσως αν έχη έτοιμη—μια Συλλογή από 10 ως 15 Πνευματικές Άσκήσεις, καθαρογραμμένες σε μεγάλο σχήμα τετραδίου, που κάθε του σελίδα, χωρισμένη καθεώς στα δύο, στο ένα μέρος θάχη Άσκήσεις, και στο άλλο, αντίκρυ, τη λύση τους. (Οι λύσεις όλων μαζί των Άσκήσεων, στο τέλος του τετραδίου, θα έδυσκόλευαν πολύ την έξελέγηή του).

Στο έξωφύλλο, ή στο επάνω μέρος της τρίτης σελίδας, πρέπει ν' άναγράφεται το όνοματεπώνυμο του διαγωνιζόμενου, το ψευδώνυμό του, αν έχη, ή ηλικία του—άπαραίτητη—κι' ή διεύθυνσή του. (Όποιος δεν σημειώση την ηλικία του, θα καταταχθή στη τάξη των μεγάλων όσο μικρός κι' αν είναι. Τον συμφέρει;...) Δεν είναι όμως άνάγκη να δηλώση και τί Βραβεία ή Έπαινο έλαβε τυχόν σε προηγούμενο Διαγωνισμό Άσκήσεων. Έπειδή άρχίζουμε απ' την άρχή, κανένας δεν θα τεθή εκτός Διαγωνισμού, για να μην ξαναπαρή τυχόν το ίδιο ή καλύτερο βραβείο.

Οι Άσκήσεις της Συλλογής,—εκτός από τα Δημόδη Αίνιγματα—πρέπει να είναι πρωτοτυπες, έγρα των διαγωνιζόμενων, κι' όχι αντιγραμμένες από δω κι' εκεί. Αν θέλη κανένας να περιλάβη και μια ή δυο—όχι περισσότερες—παλιές κι' έξαιρετικώς ώραιές Άσκήσεις, μπορεί, άλλα υπό τον όρο να σημειώση από κάτω «παλιά», για να σημειωθεί το ίδιο κι' όταν τυχόν δημοσιευθή ή Άσκησις και για να είναι «εν τάξει» (άλλιώς κινδυνεύει να τον καταγγείλουν ως ...λογολόπο. Τόν συμφέρει;...)

Μια τέλεια, άρτια Συλλογή, πρέπει να έχη διαφόρων ειδών Άσκήσεις—μια ή δυο από κάθε είδος—κι' όχι όλο όμοιότητες, π.χ. μόνο Αίνιγματα ή μόνο Γρίφους. Τα πιο συνηθισμένα είδη είναι τα έξης:

Λεξιγραφος, Συλλαβόγραφος, Στοιχειόγραφος, Μεταγραμματισμός. Αναγραμματισμός, Αίνιγμα (αυτές είναι πάντα έμμετρες, σε στίχους) έπειτα τα διάφορα Σχήματα—Κυβόλεξον, Τρίγωνον, Πυραμίς, Μαϊάνδρος, Δικτυωτόν, Κλίμαξ κλπ.—έπειτα Κρυπτογραφικά, Μαγικά, Γράμμα, Διπλό Κεφάλι, Μισαί Λέξεις κλπ., έπειτα κάθε λογής Άκροστιχίδες ή Μεσοστιχίδες, τα Φωνηεντόλιπα ή Έλλιποσύμφωνα, και τέλος ο Γρίφος. Μια άρτια λοιπόν Συλλογή, από 15 το πολύ Άσκήσεις, μπορεί να έχη π.χ. τρεις-τέσσερες έμμετρες, δυο Σχήματα, ένα Κρυπτογραφικό, δυο Μαγικά, Γράμμα, δυο Άκροστιχίδες, ένα Φωνηεντόλιπο ή Έλλιποσύμφωνο κι' ένα-δυο Γρίφους. Πολλή αξία στη συλλογή δίνουν οι δύσκολες για τόν συνθέτη Άσκήσεις—π.χ. το Μέγα Δικτυωτόν, από λέξεις με 9 ή με 11 γράμ-

ματα—κι' ἔμμετρος ὅταν εἶναι τεχνικά κι' ἔξυπνα στιχορρηγμένες.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ 1945, θὰ δημοσιεύονται Ἀσκήσεις ἀποκλειστικά ἀπὸ τὴς Συλλογῆς τοῦ Διαγωνισμοῦ. Ἀπὸ κάθε δηλ. Συλλογῇ, μὲ τὴ σειρά της, θὰ δημοσιεύονται μία ἢ δύο Ἀσκήσεις, καὶ πάλι, κάθε φορὰ πού θὰ ξανάρχεται ἡ σειρά της. Αὐτό, ἐννοεῖται, ἐφ' ὅσον ἡ Συλλογῇ θὰ ἔχη ἀρκετὲς δημοσιεύσιμες Ἀσκήσεις ἄλλως μετὰ τὴν πρώτη ἢ τὴν δεύτερη φορὰ, θὰ μπαίνει κατὰ μέρος. Ἀπεναντίας, ἀπὸ ἄλλες Συλλογῆς, πού θάχουν πολλές ὥραιες Ἀσκήσεις, θὰ δημοσιεύονται συχνότερα καὶ κάθε φορὰ περισσότερες. Ὡστόσο, στήν ἀπονομή τῶν Βραβείων δὲν θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὁ ἀριθμὸς τῶν δημοσιευμένων Ἀσκήσεων ἀπὸ κάθε Συλλογῇ, ἀλλὰ ὁ ἀριθμὸς κι' ἡ ποιότης τῶν Ἀσκήσεων πού περιέχει, εἴτε δημοσιεύθηκαν, εἴτε ἔμειναν στὸ τετράδιο.

Προθεσμία ἀποστολῆς δὲν ὀρίζεται ἀπὸ τώρα. Θὰ στείλετε τὸ γρηγορώτερο τὴς Συλλογῆς σας καὶ κατόπι θὰ μάθουν οἱ καθυστερημένοι ὡς πότε θὰ εἶναι δεκτοί. Περιμένω.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,"

Ἀθήναι, ὁδὸς Γ' Σεπτεμβρίου 28
(ἀρ. τηλ. 55-536) 8 Μαΐου 1945

ΠΑΙΔΙΑ μου, αὐτὴ ἡ ἡμέρα πού σὰς γράφω, εἶναι ἡ πολυπόθητη, ἡ μεγάλη τῆς Νίκης καὶ τῆς Εἰρήνης. Πόσα χρόνια τὴν περιμέναμε! Κι' ἐπὶ τέλους ξημέρωσε. Τὸ πρωί, χτύπησαν οἱ σειρῆνες, οἱ καμπάνες, οἱ σάλπιγγες. Καὶ τώρα γίνεται δοξολογία στὴ Μητρόπολη, γιὰ νὰ γίνῃ κατόπι τελετὴ στὸ μνημεῖο τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου, παρέλαση, καὶ τὸ βράδυ γενικὴ φωταψία... Ἀς ἔχει δόξα ὁ Θεὸς—Αὐτὸς πρῶτα πρῶτα. Κι' ἔπειτα ὅλοι ἐκείνοι πού πολέμησαν, πού ἀγωνίσθηκαν, πού θυσιάσθηκαν, γιὰ νὰ εἰρηνεύσῃ καὶ νὰ ἐλευθερωθῇ ἡ κόσμος...

Σὰς θυμίζω ὅσα σὰς εἶπα στὸ προηγούμενο: Ἡ ἰσχὺς τῶν παλαιῶν σας ψευδωνύμων ἔληξε, καὶ τώρα πρέπει νὰ τἀνανεώσετε, ἢ νὰ πάρτε νέα γιὰ τὸ 1945, πληρώνοντας γιὰ τὴν ἔγκρισή δρ. 100. Ὅσοι μὲ παίρνουν κατὰ φύλλο, ἀπὸ τὸ γραφεῖο μου, τὰ βιβλιοπωλεῖα ἢ τὰ βιβλίσια—οἱ ἀγοραστές—ἀποκτοῦν τὰ προνόμια τοῦ συνδρομητοῦ, ἀν πάρουν καὶ ψευδώνυμο, πληρώνοντας δρ. 200.—Γιὰ τὸν Διαγωνισμό τῶν Εὐσήμων τοῦ 1943 καὶ τοῦ 1944, ἔχετε καὶ ὁρὸ νὰ μοῦ στείλετε τὴς σχετικῆς Σημειώσεις καὶ Στατιστικῆς ὡς τὸ τέλος Ἰουλίου. —Γιὰ τὸν Διαγωνισμό πρὸς σύνθεσιν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων, πού προκηρύσσεται σήμερα, σὰς παρακαλῶ νὰ μοῦ στείλετε τὴς Συλλογῆς σας τὸ γρηγορώτερο. —Ἐπίσης παρακαλῶ νὰ μοῦ στείλετε, ὅσοι ἔχετε ψευδώνυμο, καὶ κομμάτια γιὰ τὴ Σελίδα Συνεργασίας, γιατί δὲν ἔχω παρὰ λίγα παλιά, πού κατὰ σύμπτωση σώθηκαν.—Λυσόχαρτο, Μικρὰ Μυστικά, Ὁδηγὸς Συνδρομητοῦ κλπ. δὲν ὑπάρχουν. Θὰ τυπώσω προσεχῶς ἀπ' ὅλα.—Ἀπὸ τοὺς παλαιούς μου Τόμους σώθηκαν ὅσοι ὑπῆρχαν στὴν ἀποθήκη πού ἔμεινε ἄθικτη. Τιμῶνται τώρα ἀπὸ δρ. 1500 καὶ

ἀνω ἕκαστος. Τιμοκατάλογος θὰ δημοσιευθῇ προσεχῶς.

Πολλὰ γράμματα δὲν ἔλαβα ὡς σήμερα. Πολλὰ ὅμως παιδιὰ ἦρθαν στὸ γραφεῖο μου, νὰ μὲ συγχαρῶν γιὰ τὴν ἐπ' ἀνέκδοση, νὰνανεώσουν τὴ συνδρομή τους, ἢ νὰ ἐγγράφουν γιὰ πρώτη φορὰ, ἢ νὰ μοῦ ἐγγράφουν ἄλλους. Τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους ἀπ' τὴν καρδιά μου.

Βοναπάρτη, παλιέ μου καλὲ φίλε—ἐγὼ δὲν σὲ θυμοῦμαι;—πολὺ μὲ συγκίνησε τὸ ραῖο σου γράμμα. Ναί, ξαναγεννήθηκα κι' ἐγὼ ἀπὸ τὴν τέφρα μου σὰν τὸν φοῖνικα, μιά πού κήκα σύγκορμη, ὅχι ὅμως καὶ σύψυχη. Σ' εὐχαριστῶ πού, ἀν καὶ μεγάλος τώρα, θὰ ἐξακολουθήσῃς νὰ εἶσαι Διαπλασόπουλο, κι' ἀπὸ τὰ πύθ θερμά κι' ἀφοσιωμένα.

Σ' ἐνέγραψα, μικρὴ μου Ἀνθή. Ἐλπίζω νὰ πάρῃς καὶ ψευδώνυμο καὶ νὰ γράφεις συχνά. Χαιρετισμούς στὴ μαμά, τὴν παλιά, ἀέχαστη Διαπλασοπούλα.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Δικαίωμα ἐγκρίσεως, διὰ τοὺς συνδρομητὰς ἢ τὰδέφια τῶν δρχ. 100, διὰ τοὺς ἀγοραστὰς δρχ. 200. Ὅσα ψευδώνυμα ἀκολουθοῦνται ἀπὸ α. ἀνήκουν σὲ ἀγόρια, ὅσα ἀπὸ κ. ἀνήκουν σὲ κορίτσια.

Νέα ψευδώνυμα: Μητέρα Ἑλλάς, κ. Κορφατόπουλο, ἀ. (N. X.)

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της. Ἀσπρὸν Κρίνον καὶ Ἑλένην Σταυροπούλου (εὐχαριστῶ γιὰ τὴς εὐχὲς πού γράψατε στὴν κομψὴ πασχαλιὰτικὴ καρτούλα). **Κώσταν Ἀνμπ.** (σοῦ στέλνω 1ο καὶ 2ο φυλλάδιο, εὐχαριστῶ). **Μαρίαν Ρηγοπούλου, Ἀνδρέαν Βορέα** κλπ. κλπ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 303ου Διαγωνισμοῦ Δύσων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 12 Ἰουλίου, καὶ πέραν ἀκόμη, ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν δημοσιευθῇ.

15. Δεξιόγραφος

Ἀρχαῖο χρόνου ἐπίγραμμα τὸ πρῶτο μου. Στὸ Βάκχο ἢ Διόνυσο ἐπιφώνημα Ὠριάμβου καὶ χαρὰς τὸ δεύτερό μου. Καὶ στὴν Ἀσία πανάρχαιη πρωτεύουσα, Πού οἱ κάτοικοι της εἶχαν μέγα φρόνιμα,

16. Συλλαβόγραφος

Δυὸ νότες, σύμφωνο διπλό,
Στὸ τέλος μόριο κοινό,
Καὶ τ' ὅλο κάνει ποταμὸ
Πού ρεῖ... ψηλά, στὸν οὐρανὸ!

17. Μεταγραμματισμός

Βγάξω μὴ καὶ βάζω πῖ,
Κι' ἀπ' τὸ ὥραῖο μου τ' ἀμάξι,
Μὲ πομπή πού πάει καὶ τάξη,
Ὁργανο παίζω γλυκὺ.

18. Αἵνιγμα

Γλύπτης περίφημος τ' ἄρσενικό,
Θεότης ἀκαμπτη τὸ θηλυκό,
(Πού ἀνώμαλα τὸ σχηματίζει
Καὶ τὸ οὐδέτερο ὥραῖα μυρίζει.

19. Κρυπτογραφικόν

1232456 = Ἀνέστη ἐκ νεκρῶν
21656 = Τόπος ἀναψυχῆς

3242 = Πόλις Δαλματίας
4532 = Ὄνομα γυναικείου
5456 = Ὑψηλὸν
62156 = Ταραχὴ, τρικυμία

20—24. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς γράμματος εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

Καῖν, μῦθος, ἐμός, βρύσις, ἄγος.

25. Πυραμῖς

```

+
* + *
* * + * *
* * * + * * *
* * * * + * * * *
* * * * * + * * * * *
* * * * * + * * * * *

```

Ὁριζοντίως, σταυροὶ καὶ ἀστερίσκοι, κατὰ σειράν ἐκ τῶν ἀνω σύμφωνον, στοιχεῖον τῆς φύσεως, νῆσος τῶν Κυκλάδων, πόλις τῆς Βαυαρίας, βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, ὁ μὴ ἐνθυμούμενος τὰ κακά, μέρος σκεπασμένον ἀπὸ τάπητας.—Οἱ σταυροὶ, καθέτως, αὐτὴ αὐτὴ ἢ Ἀσκήσις.

26. Τριπλῇ Ἀκροστιχίς

Τὰ ἀρχικά τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν νῆσον τοῦ Αἰγαίου, τὰ τρίτα γράμματα θρυλικὸν βασιλεῖα τῆς Φρυγίας, καὶ τὰ πέμπτα ἐκκλησιαστικὸν στέμμα:

1, Θεά 2, Τὸ χρονικὸν διάστημα καθ' ὃ ἐξῆσθε τὴς ἡ 3, Τώρα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας 4, Λατῖνος σοφὸς συγγραφεὺς 5, Περίφημος ὑπηρέτης κλασσικῆς κωμωδίας, τὴν μορφήν τοῦ ὁποῦ λαμβάνει ὁ Ἑρμῆς.

27. Φωνηεντόλιπον

νς - ρ - κ - νφ - κ

28. Γεῖφος

```

      κορ      α
Η Η Η κορ      κορ      α      α
      ὦν      γ,
Η Η Η κορ      κορ      α      α
      κορ      α

```

[Δι' ἀνωτέρω Ἀσκήσεις συνετέθησαν ἀπὸ τὸν ΑΝΑΝΙΑΝ, ἐν ἀναμονῇ Συλλογῶν ἀπὸ συνδρομητὰς.]

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Δὲν δημοσιεύεται Ἀγγελία ὑπερβαίνουσα τοὺς δεκαπέντε στίχους, καὶ μόνον μί τοῦ καθενὸς εἰς κάθε φυλλάδιον.—Ἐως δέκα τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἀπλὰ στοιχεῖα δρχ. 30. Πέραν τῶν δέκα λέξεων, 3 δρχ. ἢ λέξεις μὲ ἀπλὰ, 4 δρχ. μὲ παχὰ καὶ 5 δρχ. μὲ κεφαλαία. Ὁ χωριστὸς στίχος δρχ. 20.

[Α—5]

Ἡ Διάπλασις μὰς ξαναγεννήθηκε. Γυρίστε καὶ σῆς, παιδιὰ, καὶ βοηθήστε τὴν στὸ ἔργο της. Ζωντανέψτε τὴν διαπλασιακὴ κίνησι τριγύρω σας.

Ὁ παλιὸς Βοναπάρτης

[Α—6]

Πρωτομπαίνοντας στὸ σαλόνι τῆς Διαπλάσεως, χαιρετῶ ὅλα μου τὰδέφια. Νὰ μ' ἀγαπᾶτε ὅπως σὰς ἀγαπῶ κ' ἐγώ.

Ἀνθὴ Β. Κ.